

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 80 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1/2 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuler, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „La loterie”.

Miopia politică.

II.

Am arătat în articolul precedent, pe baza istoriei, în linii generale, necapabilitatea rasei maghiare de a suferi Ungaria. Aminteam, că multe sunt pericolele, care amenință patria noastră. Veni-vamela Nord? Veni-vamela Vest?

Dar', chiar și fără influență ostilă din afară, Ungaria după toate simptomele, este evident că va trebui să piară ea din ea.

Nu putem trece cu vederea turburările înalte pe la Pesta.

Ele s'au repetat de ani de zile. Văzută-afară s'a petrecut la 15 Martie în Pesta? Tinerimea maghiară, mai mult jidăni, voia să facă un fel de demonstrație, între vorbiri și declamări, bustul lui Petőfy.

De pe balconul universității se născuau cu frase sfârșitoare, cu gesturi disperate să aprindă patima și inspirarea în burghezime, în cel-aceleascu.

Dar' înzădar. În piața universității nu s'au oprit decât vreo 300, mai mult din curiositate.

Cu adâncă durere de națiune se plângea un orator, că nu mai vin oamenii, Maghiarii din capitală, ca să sârboreze cu dinții împreună, ziua libertății maghiare.

— Care-i cauza acestei nepăsări?

Unde-i inspirația maghiară? Ce boală a vremilor moderne v'a cuprins? aș vrea să spun. În clipa asta din depărtare străbată ca un tunet, oțetă vîntul, puternicele accente ale marșului, cântă de mil de guri. Toți își întorc privirea, toți privesc dealungul străzii Keckeméi spre piața Calvin, unde valuri de popor aduc valuri, unde este atîta inspirație și atîta putere.

Cântarea a încetat și atunci s'a zguduit văzduhul de urale înuflete.

Steaguri roșii fălăiau în aer și 20 de mil de glasuri urlau cu furie și putere: *Pâne și drepturi! Pâne! Pâne!* Erau socialiști. Era poporul, care nu s'a mai lăsat sedus de fraze sfârșitoare despre marirea maghiară, — care treziți din letargie prin foame, prin miserie, s'a răscolit spre a-și face însuși dreptate.

Drepturi! Pâne!

Și tinerii oratori de pe balconul universității s'au ținut. Și au plecat capetele din ținut.

Ear' cei 300 de ascultători, atinși și ei de vîntul vremilor nouă, începeau să se respire.

Ca să salveze sîrbirea, universitarii s'au pornit în conducător mic spre grădina muzeului la bustul lui Petőfy. Au aflat însă grădina îndesuită de socialiști. Asemenea și strada.

Oratorii socialiști țineau vorbiri și poporul striga, aproba, cu egomot.

Micul conducător s'a oprit. Aștepta să plece socialiștii, să vie dinții la rînd. Și au așteptat în colțul străzii până seara. Socialiștii nu se mișcău.

Intr'un târziu, când au plecat, grădina a rămas goală.

Vorbirile studenților nu era cine să le asculte. Ei vorbeau despre mărirea maghiară, — dar' oratorii socialiști vorbeau despre pâne. Și din depărtare se auzea murmurul mulțimei, strigătele de tunet: *Drepturi și pâne! Pâne! Pâne!*

— Cu apă rece nu mai înbătați voi lumea! strigau unii către universitari. Așadar' au fost și batjocoriri.

Ear' aceștia s'au repetat. De câțiva ani încoace, — mereu. Socialiștii au zădărnici ori-ce mișcare națională. Au zădărnici și meșterul de protestare. Și altele.

Pentru-o socialie mare a devenit o putere în stat, de care trebuie să se țină seamă. Este puterea elementară.

Poporul socialist a devenit cosmopolit și atît. Nu se mai inspiră decât de principii socialiste.

Și crește mereu. Se întărește.

Nu trec 20 de ani și socialismul va stăpîni Ungaria. Nici unde în lume nu are atîta teren și teren atîta de priincios ca aici.

Asta o spun ei și o vedem toți. Ei bine, cine-i de vină? Socialiștii? Nu! De o mie de ori: nu!

Ei n'au mai putut răbda.

Peoamea l'a răsculat. De ei nu se îngrija nimeni. Muriau de foame sub povara dărilor. Năveau drepturi. Erau uitați.

Pentru-o cei dela cărmă, decenii întregi, alergau după chimă.

Grandomania maghiară, govinismul l'a orbit. Sula dărilor ca să oprească naționalitățile. Aceasta era singurul lor gând. De poporul lor nu s'au îngrijit. L'u lăsat la rulara economică. Milioanele cele multe le risipeau pentru scopul maghiarizării, a nimicirii altora și lăsat s'au năvăli înșiși, ei din ei și prin ei. Cine săpă altuia groapa, însuși cade în ea.

Socialismul, interconfesionalismul și cosmopolitismul, care au cuprins straturile de jos ale poporului maghiar, sînt pedepse pe care merită a nobililor maghiari, care a pus mîna pe conducerea statului făcînd cea mai aventurieră politică ce numai se putea. Acum

a venit poporul lor de un sînge, poporul maghiar, lăsat pradă unor drazi, agitat și jidani, cari l-au corupt în cîteva decenii.

Iată bătaia lui Dumnezeu!

In câțiva ani vom vedea lucruri și mai ei.

Ear' naționalitățile au rămas tot naționalități. Nici una din boalele aceștia nu le a infectat.

Trăesc, cu toate cursele și persecuțiile. Și la urmă tot chemarea lor va fi să vindece boala poporului maghiar conlocuitor, dus la pierire de către conducătorii lui.

Asta-i evident și va urma cu siguranță.

Cu toate aceste deținătorii puterii nici azi nu se trezesc. Căleșco mereu pe mărtoaga pînă la politică.

Persecută naționalitățile, fac procese, deschid temnițele, store amende.

În propria lor politică nu văd norii ce se apropie cu furie, nu văd sfîrșitul. Ruina.

Ei, nici să n'o mai vadă. Acuma-i prea târziu!

— Sîrșit. —

Sibiu, 28 Martie n. 1903.

Prorogarea Reichstagului.

Reichstagul a adoptat în a treia citire bugetul și apoi s'a amînat pînă la 21 Aprilie.

Din dietă.

În ședința de Jde a vorbit înainte de ordinea zilei Gabányi, făcînd adănci și lungi reflexiuni asupra brutalității poliției. A urmat o dezbateră asupra unei propuneri făcute de Zichy, apoi două votări nominale asupra răspunsurilor date de ministrul de finanțe la niște interpelațiuni Sămbăta trecută, ceea ce a consumat peste două ore.

A vorbit apoi Eötvös în chestie personală și numai după o oră a vorbit Chernel asupra proiectului militar. Vorbirea lui a fost scurtă, ceea ce a înveselit pe deputați. Au mai urmat cîteva interpelațiuni, și cu asta s'a închis ședința.

Comisiunea dunăreană. „Reichswehr” dă foarte interesante știri în chestia comisiei dunărene. Se știe că Rusia vrea desființarea comisiei. Germania și Franța au declarat, că sînt gata să-și retragă delegații, de oarece nu mai au interese în privința navigației pe Dunăre. Numai Anglia, Italia și Austria mai susțin menținerea comisiei dunărene.

O ordinațiune secretă a ministrului de război atrage atenția comandantilor de corp asupra agitațiunii social-democratice și radical-nationale, ce se face între soldați. El cere supravegherea cea mai severă în privința acestor și înăsprirea măsurilor chemate să zădărnicească tendințele social-democratice și radical-nationale.

mai de multe ori asupra așelor milioane de lumi minunate, ce plutesc vecinic în imensul spațiu cosmic. Astronomia ne spune lucruri miraculoase despre așele lumi, ea ne spune: că acele puncte luminoase sînt de mil și milioane de ori mai mari decât pămîntul nostru, că dincolo de cele mai depărtate stele văzute cu ochii liberi sînt mil și milioane de alte stele mult mai depărtate, că sisteme mari cu zeci de stele din cauza groșimii și neaprinsei lor depărtări apar contopite laolaltă în câte un mic punct luminos, că sînt stele așa de depărtate de noi, încît lumina lor, deși are teribilă celeritate de 300.000 chil., pe secundă, numai în mil, zeci și sute de mil de ani poate sosi la noi.

Acum a fost pe un vîrf de munte și a privit natura întinsă înaintea ochilor ei, cine din această înălțime a norilor a privit în depărtarea azurie și în abisurile fără fund, ce se deschid la picioarele sale, ear' de altă parte a comparat această înălțime, pe care stă, cu înălțimea stărilor, ce noaptea luminoasă în depărtări nemăsurabile... acela a putut experia că abundența de idei și simfonia poeziei provoacă în noi impresiunea sublimului natural și prin urmare că impulsul pentru producere de artă poate da acest fel de impresiune.

Dar' impresiunea sublimului natural provoacă în noi și ideea divinității. Am privit cu toții adese ori seara bolta cerului înstelat, am admirat cu toții minunatele schimțări ale miilor de puncte numite stele și poate am meditat

punde, nu poate ști nimic; fără totuși debila minte omenească conștie de nimiciolă înțelesului nostru față de imensul univers întreg și ne spune tainic, că dincolo de ultima limită a cunoștinței omenești este infinitul; da, infinitul, ne cuprinsul, tainicul.

Marcel Paustur a zis: „Ideea divinității este o formă a ideii infinitului și pînă când taina infinitului va atîrna asupra ougetării omenești, nu vor înceta de a-și ridica altare numeroase: Dumnezeu, Brahma, Allah, Iehova sau Iuseu.

Eată dară ajungem, să constatăm, cum că arta se naște în mod spontan în urma impresiunilor lumii esterne, între cari locul prim îl ocupă acela, care ne vin dela lucrurile sublime și răpitoare prin frumusețea lor.

Obiectele, puterile și fenomenele grandioase și sublime din natură prin impresiunile lor au deșteptat în om și ideea divinității și au devenit un factor și pentru nașterea religiunii.

Atît religiozitatea cît și arta sînt intruparea lumii noastre ideale sau imaginare, numai cît religiozitatea se înfățișază pe credință, arta însă pe simțire. În punctul cel mai înalt de dezvoltare al lor ele se confundă fă-

Vorbirea cancelarului Bülow a avut un puternic răsunet și în camera italiană. Ziarul „Tribuna”, care stă aproape de guvern, o comemorează într'un prim-articol combătînd cu stăruință enunțările cancelarului imperial referitoare la interesele economice ale triplei-alianțe. „Cea mai mare greșală a lui Bismarck — scrie ziarul italian — a fost separarea totală a politicii economice de cea națională sau culturală a unui stat sau unei națiuni. Păcatul acesta îl are și urmașul său, contele Bülow.”

În parlamentul englez deasemenea au fost comentate și desaprobat enunțările cancelarului imperial referitoare la interesele economice ale Angliei.

Cum se vede enunțările cancelarului sînt reprobate din partea tuturor statelor mari, afară de Ungaria, unde au atîta plăcut coarda șovinismului.

Pactul în comisiune. Comisiunea economică a dietei a început ieri după amiază peritactarea proiectului despre convențiile vamale și comerciale.

În chestia Evreilor. Contele Goluchewsky a declarat reprezentantului României, că discursurile rostite la camera austriacă în privința chestiei Evreilor din România nu au nici o importanță.

Austria nu se va amesteca în afacerile interne ale României. Așași declarație a făcut-o și cancelarul Germaniei.

Plata în număr. Ziarul „M. N.” aduce știrea primită din cercuri oficiale că guvernul va prezenta în zilele acestor corporilor legislative proiectul despre plata în număr.

Expulzarea supușilor austriaci din Germania. În ședința de ieri a parlamentului austriac deputatul Choc a interpellat pe guvernul austriac în chestiunea expulzării unor supuși austriaci din Germania.

O ordinațiune secretă a ministrului de război atrage atenția comandantilor de corp asupra agitațiunii social-democratice și radical-nationale, ce se face între soldați. El cere supravegherea cea mai severă în privința acestor și înăsprirea măsurilor chemate să zădărnicească tendințele social-democratice și radical-nationale.

cîndu-ne să înțelegem lumea numai după ceea, ce găsim în noi” (Gyran).

Intruparea, gîșirea sau desocărea lumii noastre ideale sentimentale în artă este pentru unii oameni — pentru așa numiții artiști — o necesitate. Ei de multe ori în mod tainic sînt mînași de internul lor, ca să sensibilizeze în o formă ori alta ideile și sentimentele lor.

Produsele artistice oglîndesc lumea ideală sentimentală a artistului, ear' această lume se rapoartă către lumea reală precum spectrul solar, în care corolile sînt despărțite, către lumina albă, în care corolile sînt fuzionate.

II.

Și acum mergem mai departe, să arătăm, în ce consistă efectul produselor de artă în sufletul nostru?

1 Să admitem în genere, cumcă efectul produselor de artă în sufletul nostru consistă în așa numita: plăcere estetică. Cumcă în ea a această plăcere, știm, căci o putem simți, o putem gusta; dar' cumcă în ea consistă ea și dele cari factori atîrînd, asta e mai greu de știut, căci plăcerea estetică este varlat și complicat fenomen psihic, care în multe cazuri numai cu greu ori nici de-aș nu se discompune în toți factorii și elementele constitutive.

Deputațiunea regnicolă croată a ținut slăbării o ședință, în care s'au dezbătut răspunsul, ce se se cerea deputatului ungur. În răspuns se respinge punctul de vedere al deputatului regnicolă ungur și se cere expres recuștinarea tuturor venitorilor Croației fără excepție la § 13 din legea pactului. Proiectul de răspuns a fost primit cu toate voiele, afară de cele două opoziționale.

Spre crisă.

Gălăgia din parlamentul unguresc amenință cu crisă ministerială. În scurtă vreme vom avea deci al doilea caz de biruință a minorității opoziționale asupra partidului de putere.

Ministrul de honoare, baronul Fejérváry, a amînat din nou asențăriile. Aceasta amînanare e a doua deja. Și după toate probabilitățile va urma și a treia. Pentru că opoziția nu cedează și nu are de gînd să depună armele, pînă cînd nu se vor face „concesiunile naționale” în armată.

Curajul opoziției kossuthiste se mărește și prin faptul, că dușmanii habburgilor din străinătate primesc cu bucurie la lupta Maghiarilor contra Austriei. Se aud tot-acele voci de aprobare ohlar. Pe de altă parte în partidul guvernamental a ieșut deja disidența.

Doi deputați liberali — din Kecskemét — au declarat pe față, că în privința pretențiunilor ridicate de opoziție în chestia introducerii comunei maghiare în partea din Ungaria a armatei comune, sînt de acord cu kossuthiștii. Judecînd starea psihologică a Maghiarilor, e de prevăzut, că acești doi deputați nu vor rămîne singuri.

E cu atît mai probabilă presupunerea aceasta, fiindcă prim-ministrul Széll are o mulțime de dușmani, cari abia așteaptă să-l vadă răsturnat, să ajungă ei la putere.

Se agravează situația și prin împrejurarea, că sepră indemnitatea guvernului, astfel aceasta va fi silit să intre în ex-lex, să guverneze fără buget.

Nu putem ști, dacă prim-ministrul Széll se va decide să intre în ex-lex ori nu. Atîta însă putem spune cu siguranță, că starea de ex-lex va produce o colosală complicație.

Cunoscînd firea Maghiarilor și aplicarea lor de a recurge la cea mai forțată rezistență, cînd e vorba de realizarea planurilor goviniste naționale, e

FOITA „TRIBUNEI”.

Despre efectul artei.

Discurs rostit cu ocaziunea adunării generale a societății pentru crearea unui fond de teatru național român, în ședința primă ținută în 7 Septembrie 1902 în Bistrița.

De

Ioan Păcurariu, profesor gimnazial. (Urmare).

Cine a fost pe un vîrf de munte și a privit natura întinsă înaintea ochilor ei, cine din această înălțime a norilor a privit în depărtarea azurie și în abisurile fără fund, ce se deschid la picioarele sale, ear' de altă parte a comparat această înălțime, pe care stă, cu înălțimea stărilor, ce noaptea luminoasă în depărtări nemăsurabile... acela a putut experia că abundența de idei și simfonia poeziei provoacă în noi impresiunea sublimului natural și prin urmare că impulsul pentru producere de artă poate da acest fel de impresiune.

Dar' impresiunea sublimului natural provoacă în noi și ideea divinității.

Am privit cu toții adese ori seara bolta cerului înstelat, am admirat cu toții minunatele schimțări ale miilor de puncte numite stele și poate am meditat

Drept aceea esteticienii pînă astăzi nu sînt de acord cu privire la esența și factorii plăcerii estetice.

Unii și anume reprezentanții estetice formaliste în frunte cu Robert Zimmermann susțin, cum plăcerea estetică provine din percepțiunea formei: „Tot ce place ori displace, pentru forma sa place ori displace”, zice școala aceasta și dovedește așa: îndată-ce dela un lucru ce place, îi detragem forma, — plăcerea estetică dispare: detragem dela o poezie metrul (ritmul), rima, armonia limbii, poezia perde mult din efectul său; dacă mergem mai departe și conturbăm și simetria gândurilor, apoi îi detragem coloritul lor poetic, figurat, — atunci am despoiat poezia de tot efectul estetic. Din contră — și aceasta este trăsura caracteristică pentru cunoașterea punctului de vedere al acestei școli — sînt forme, cari ne plac în mod necondiționat, cari se valorază de atîrî deopotrivă la ori-ce material; precum soarele înălzește deopotrivă pe cel bun și pe cel rău, pe cel drept și pe cel nedrept, așa o formă frumoasă place, dacă e unită cu ori-ce fel de material.

Alții, ca Gurgau, susțin, că adevărata plăcere estetică consistă în așele simfeminte, cari devin slăpâne peste noi, făcînd ca inima noastră să bată

de prevăzut, că liniștea țării va fi răsturnată total.

Ce va urma deci în viitorul apropiat, nu ne poate lăsa indiferenți. În fața unor astfel de perspective, noi nu putem rămâne nemioși.

Trebuie să ne dăm seama bine de poziția ce va trebui să luăm la orice eventualitate.

Timp de multă gândire nu avem. E probabil, ca parlamentul să fie dizolvat, ori va urma criza ministerială, ori nu.

În cazul acestei situații noastre e foarte serioasă. Trebuie să hotărâm fără nici o amânare, ce atitudine vom observa noi? În ori ce caz, poporul român trebuie să se prezente demn și solid. Trebuie să se gândească la toate împrejurările interne și externe, ca viitorul să nu ne găsească nepregătiți și nehotărâți.

Sovăirea în momente grele și însemnate, este un adevărat desastru.

Dacă nu vom, ca lanțurile guvernului să se înmulțească pe corpul nostru; dacă nu vom, ca armata să devină un nou factor pentru sugrumarea, pentru nimicirea naționalismului nostru trebuie să ne pregătim și să căutăm mijloace de apărare.

Să dispară odată letargia ce ne copleșește. Fiecare Român adevărat să se pătrundă de gravitatea situației și părăsind miile souze de „disgustare”, și faptele copilărești, să părăsească la timp.

Unicul imbold să ne fie datorința mare națională, iubirea de patrie și de tron.

Nu e permis să privim înapoi ori înainte, la viitorul națiunii noastre, care numai atunci va fi asigurată, când fiecare dintre noi își va depune toate forțele, întreagă însușirea pe altarul național, pentru lupta de existență națională.

Revista esternă.

Peninsula Balcanică.

Ambasadorul rus a comunicat Porții, că a fost înconștient de consului rus din Priștina despre înțelegerea intervenției între Albanesi din Lusia și Djacova, de a se opune contra acțiunii reformelor. Poarta a asigurat din parte-i, că îndată ce timpul va fi favorabil, Schemzi Pașa va veni cu 10 batalioane din Anatolia contra Albanezilor, spre a proceda în caz de necesitate, contra lor, cu aceeași energie ca altă dată Der-viș Pașa.

Inspectorul general Hilmi Pașa va pleca în curând la Mitrovița, Ippec și Djacova în scop de a liniști pe Albanesi în caz când călătoria lui ar rămâne fără rezultat. Poarta pare ferm decădă a înăbuși prin măsuri militare, din cele mai riguroase, opoziția Albanezilor contra executării reformelor.

mai puternic, circulațiunea sângelui se făcea mai repede, cari adevărat potolțeau intensitatea a înăpăși vieții noastre.

Ear' alții ca H. Spencer caută soriginea plăcerii estetice în boldul de joc, înăscut animalelor și oamenilor. După Spencer cea mai primitivă formă a plăcerii estetice la om se aseamănă cu plăcerea, ce o simte pisica, când își ascute unghilele și când se joacă cu un măr ca și cu un porcesc substituind împăcarea reală a boldului de joc cu una ideală, adevărată cu una fără scop, cu una care nu stă în nemijlocită referință cu viața. De cea mai primitivă formă a plăcerii estetice se ține după Spencer și plăcerea, ce o simt copiii, când se joacă de-a bătaia. Plăcerea estetică mai superioară rezultă după Spencer din un fel de joc al simțirii și al operațiunilor mai înalte sufletești, fără ca acel joc să ste în nemijlocită referință cu interesele vieții. Cu cât acest joc e mai liber de acestea, cu cât adevărat e mai altruist, cu atât plăcerea estetică e mai mare.

Nu departe de această explicațiune stă explicația plăcerii estetice prin școala fiziologico-psihologică a lui Bain, Helmholtz, Wundt și Fechner.

După Fechner, care este unul dintre cei mai însemnați reprezentanți ai esteticii asociaționiste, plăcerea estetică este cauzată de doi factori: a) factorul direct, care constă în obiectul impresionant, în forma, proporțiunea și armonia părților, a colorilor lui etc. și b) factorul asociativ, care constă din elemente psihice, ce se asociază cu senzațiunile provocate prin factorul direct.

(Va urma).

Ziarele turcești sunt informate, că au sosit ael cunoscutul Mufti din Prizrend Mahmet Emin Effendi și Riza Bey. Probabil, că sunt însărcinați cu vreo misiune din partea opozițiunii albaneze.

Se știe, că Albanezii din Lusia, Djacova și alte localități s'au înțeles cu cei din Prizrend, spre a lua o soluțiune definitivă asupra atitudinii, ce trebuie să păstreze în chestia reformelor.

Se depeșează din Monastir (Macedonia), că agentul comercial bulgar de acolo, doctorul Kuluseff, fiind intervievat, a zis, că Bulgarii macedoneni nu voiesc să asculte de sfaturile sale. O mică parte a populațiunii e pacifică.

Dinsul se teme foarte mult pentru viitor. Acțiunea comitetelor împiedecă munca de pacificare. Bulgarii, cari au fost liberați din temnițe și s'au întors la satele lor, au fost sărbătoriți ca martiri. Revolta, care e probabilă, va duce la catastrofe.

Luptele în Macedonia continuă. S'au format cincizeci și șase de bande. Celebrul șef Marco Kuc cu banda sa puternică, pe care îl asediasă cu artilerie Essad Pașa, a reușit să scape și să fugă în munți.

Din cei 900 prizonieri politici din Monastir au fost liberați până acum numai 400.

Importantul ziar „Times” spune, că puterile supraveghează mișcările prințului Ferdinand al Bulgariei și îl vor face răspunzător dacă mișcările din Macedonia continuă.

Ambasadorul Austriei dl de Calice a cerut să se ia comanda lui Essad Pașa din cauza cruzimilor ce se comit asupra creștinilor.

Serbia a trimis să se cumpere 8000 de cai din Ungaria și a comandat 43 milioane de cartușe și 50000 mantale în Austria.

Foreign Office (ministerul de externe din Anglia) ar pregăti în acest moment un contra-proiect de reforme în Macedonia spre a-l opune proiectului austro rus considerat ca neîndealător.

Se telegrafiază din Berlin ziarului „Kölnische Zeitung” următoarele:

„După știrile cele mai noi, sosit din Macedonia, autoritățile lucrează pe capete la introducerea reformelor. Chiar și consuli marilor puteri recunosc, că inspectorul general Hilmi Pașa se deosebește cu trup și suflet misiunii sale și lucrează cu mult tact și pricepere. Hilmi Pașa, după-cum se spune, a reușit până într'atât să potolească pe Albanezii cari se aprind ușor, înăc nu mai e de temut din partea lor, că se vor deda la acte de violență. Situația inspiră temeri numai din cauza agitațiunii bandelor, cari nu mai înțeleg și care, după-cum afirmă Turcii, e alimentată mereu din Bulgaria.

Telegrama mai observă, că e o chestiune de dreptate ca să se lase Turciei mâna liberă, ca să procedeze fără milă spre a înăbuși agitațiunile bandelor macedonene. Încheind, telegrama reproșează ziarului „Le Temps”, că a sfătuit Grecia de a se uni cu populațiunile slave din Macedonia contra Turciei.

Francia.

În ședința senatului, ministrul de externe al Francei, Delcassé, a declarat, că situațiunea Marocului s'a înrăutățit și că revoluțiunea se întinde acolo.

Delcassé a mai zis, că guvernul nu părăsește din ochi Macedonia; poarta recunoaște, că reformele sunt urgente și neapărat necesare. Francia va proceda de acord cu celelalte puteri, însă va face astfel ca să nu ofenseze sentimentele umanitare prin influența sa.

Rusia.

În armată s'a dat de urmele unei mari propagande revoluționare. De curând au fost arestați în Petersburg doi ofițeri și din scrisorile lor s'a aflat numele altora, cari încă au fost arestați. Guvernul a hotărât să înființeze o secțiune separată politică pentru judecările militare. Îndeosebi e mare numărul proclamațiunilor revoluționare în armată, prin cari se provoacă toți ofițerii să lucre pentru inaugurarea unui regim constituțional.

Știri mărute.

Guvernul bulgar vrea să demisioneze, neputând afla om, ca să primească portofoliul ministrului de război.

Escadra americană nu va veni în Europa, ci numai până la insulele Azore.

Poarta a declarat ambasadorului englez din Constantinopol, că va destitui pe șeful disidenților, cari au pricinuit neriducțiile din ținutul de lângă Aden.

O înmormântare.

Timișoara, 26 Martie.

Nemiloasa moarte a secerat înco' victimă din vechia și strălucita familie Vulcan: pe protopopul emerit Ioan Vulcan. Știrea despre moartea lui a produs o adâncă durere și mâhnire în șirul celor cari l'au cunoscut. Om simplu și modest, în timpul din urmă a trăit retras în pensie din cauza virstei înaintate. Nu s'a retras însă cu totul, căci n'a fost nici o mișcare înțeleaptă românească, la care să nu se fi alăturat cu tot sufletul. Și nu numai cu vorba, ci și cu fapta a arătat cum trebuie sprigină ori-ce mișcare românească. Totdeauna s'a ferit de publicitate; nu l'a plăcut ca binefacerile lui să fie trimbițate la lume și la țeară. Tot ce a făcut, a făcut într'ascuns. Preot devotat oehmării sale, a urmat sfatul Mântuitorului: „Când faci milostenie, să nu ție stângăta, ce faci dreapta, ca să ție milostenia ta într'ascuns, și părintele tău cel ce vede într'ascuns îți va răsplăti la arătare.”

S'a născut în Blaj la anul 1828. Studiile gimnaziale și-le a făcut în orașul său natal, la Orade și Beiuș; ear' cele teologice în seminarul din Blaj. La 1856 trecu în diecea Lugojului, unde fu hirotonit de episcopul Dobra. A funcționat ca preot în Arad, Beba-veche și Lighet. În tot locul, unde a fost preot, se vede rodul muncii sale. Îndeosebi l'a preocupat soarta poporului.

A răposat în 22 Martie, ear' înmormântarea a fost în 24 Martie la orele 2 p. m. Actul înmormântării l'a săvârșit Rss. D. Nicolae Nestor, canonic în Lugoj, asistat de preoții următori: George Trăilă paroh în Timișoara, Ioachim Frențiu, paroh în Zăbrău, Cornel Teah, protopop în Lighet, George Muntean, paroh, Dr. Ștefan Pop, paroh în Iezvin, și Mihail Jivanea, paroh în Petroman, ear' ca diacon a funcționat clericul de anul IV. din loc Ioșif Popa.

Au luat parte la înmormântare întreaga elită română atât din loc cât și din provincie, apoi clericii români din seminarul catolic din Timișoara și o mulțime de străini. Imposantul corteg s'a percutat dela locuința defunctului din suburbiul Elisabetin, a parcurs suburbiul Ioșefin, cetatea și a intrat în Fabric, unde în biserica gr-cat. s'a ținut prohodul.

Cântările funebrele pe drum le-a executat bine instruitul cor gr-cat. al plugarilor din Lighet, ear' răspunsurile în biserică le-a cântat corul gr-cat. din Fabric. Remarcă faptul îmbucurător, că conducătorul corului de plugari e un econom. Iți era mai mare drag să vezi pe harnicul țărân cu câtă dibăcie conducea corul. Simțeam mângâiere și fătă când vedeam lumea prin oraș admirând pe bravi țărani.

La sfârșitul prohodului On. D. George Trăilă a rostit o frumoasă cuvântare funebă. Cu ochii scâldați în lacrimi și-a luat rămas bun dela tovarășul său de muncă.

La groapă clericul Ioșif Popa în numele clericilor români din loc și-a luat adio dela defunctul prin o pătunzătoare vorbire.

Cu aceasta s'a terminat actul înmormântării. Lumea a început a se împrăști, domnia morții earși a intrat în în cimiter. Soarele era pe asfințite.

Fidelis.

Cronica zilei.

Sibiu, 28 Martie n. 1903.

Aniversarea proclamării regatului. Vineri, 14 Martie, cu ocazia aniversării proclamării regatului României, se va oficia un Te-Deum la Metropolis. La acest Te Deum va asista și M. S. Regele.

Înmormântarea poetului Șăvescu. Ieri s'a făcut înmormântarea nefericitului și duosului poet Iuliu Cesar Șăvescu. Iuliu Șăvescu, ca mai toți aceia cari se pierd pe aripile poeziei, și-a dat sfârșitul pe un pat din spitalul Brăncovenesc. Poetul, ne-având altă avere decât talentul său care nu e cotat la bursă, a fost dus la ultimul locaș cu dricul comun al primăriei. În mormântarea s'a făcut la cimiterul Reînvierea dela Colentina. Modestul, dar' impunătorul cortegiu, a pornit dela spitalul Brăncovenesc la orele 3 p. m., fără a fi urmat de echipage alee și luxose; în schimb însă duosul poet a fost condus la ultimul locaș de un mare număr de poezi, ziaristi și oameni de literă. Cordoanele au fost purtate de poezii: Al. Macedonsky, Mircea De metriade, D. Karr și G. D. Georgian. Dl Sp. Haret, ministrul instrucțiunii, a dat 250 lei pentru înmormântare,

și dl primar al Capitalei, pe lângă dric, coveclug și loc la cimiter, a dat și suma de 80 lei.

Pentru iubii răposăți Referen-tul consistorial dl Vic. Tordășianu dăruiește întru eternizarea memoriei mult regretatilor săi prieteni Traian Meftan, fost protopop în Zărnești și Emilian Cioran, fost paroh în Rășinari, anume fondului veduvelor și orfanilor meseriași, întemeiat de Reuniunea socialilor români din Sibiu suma de 2 coroane.

Instalare de preot. Duminecă s'a făcut cu mare festivitate instalarea preotului I. Muntean în comuna Agârbiclu lângă Copsa mică prin P. O. D. Protopopul Mircea din Media. A fost de față mult popor, chiar și străini, apoi inteligenți și patru tineri preoți, cari au venit la instalare. A fost apoi un mare prânz comun la ospitala casă a noului preot.

—V—

„D-ta ești Franțozoică?”... Cetim în „Revista Idealistă” din București următoarea întâmplare: O damă (din București) se duce la na această la Cimitigiu să patineze. A. S. R. mica principesă Elisabeta era acolo, tocmai l'ese puneau patinele. Doamna o salută și îi zice (în franceză): „Alteță, vă place patinejul?”. Atunci mica principesă l'a răspuns în românește: „Ce, domnia ta ești Franțozoică?”. „Nu, sunt Românoă, însă ne-am obișnuit să vorbim totdeauna franțuzește”. Foarte rău, foarte rău! Încheie mica principesă, întorcându-se cu spatele.

Evreii din România spre America. Din Viena se anunță că două sute de Evrei din România au trecut Vineri dimineață pe acolo, îndreptându-se spre America. Erau, în majoritate, femei și copii. Funcționarii aliației israelite le-au procurat mijloace spre a și continua călătoria. Drum bun și mulți după ei.

Victimele unei erupțiuni. Se depeșează din New-York că a fost o nouă erupțiune a vulcanului Soufrière din insula engleză San-Vincent (Antilele-mici). De astă dată numărul victimelor a fost de două sute. Poparațiunea fuge spre sud. Erupțiunile continuă.

Invătător uois. Ioșif Regenhold, învățător la școala de stat din Lipova, Joi seara petrecuse în societate la judele comunal, care își serba ziua onomastică. Cătră miezul nopții a plecat fiecare acasă, dar' învățătorul n'a sosit acasă nici Vineri dimineață. Soția lui plângându-se de absența îndelungată, au plecat mai mulți înși să l' caute, aflându-l abea Sâmbătă dimineață în hotarul Radnei la fermierii Murșului, legat de mâni și picioare și uois. Cum a ajuns acolo și cine l'a uois, — deocamdată nu se știe.

Mari demonstrații în Rusia contra absolutismului. „Arbeiterzeitung” ată din Petersburg că la Belostok, în timpul când se reprezenta la teatru drama lui Gorki intitulată „Micii Burghezi” și pe când se cânta pe scenă marseillesa, publicul a început să strige: „Jos absolutismul!” Poliția a năvălit în galerie unde a fost o luptă lungă. Publicul din parter a fugit. Reprezentațiunea a fost suspendată. Polițiștii au tirat jos 20 de arestați. Un ofițer de poliție a fost grav rănit cu lovituri de pumn și de bastoane. În fața teatrului, mulțimea s'a încercat înzadar să elibereze pe arestați. Șefind directorul poliției, în trăsura, a fost primit cu strigătul: „Jos!” și cu aruncături de petri. El s'a apărut cu revolverul rânind un lucrător. Cu toate-ă au alergat și trupele, mulțimea enormă a demonstrațiilor, cântând marseillesa, a străbătut orașul în vreme ce areștii erau transportați la temniță sub o puternică escortă militară.

Prințesa Luisa. „Daily Cronicle” susține că prințesa Luisa ar fi luat otravă, dar' că a fost surprinsă și medicii au scăpat-o din ghiarele morții.

Călătoria regelui Angliei. După informațiile sosit la Paris, călătoria regelui Eduard al Angliei pe marea Mediterană va dura trei luni. Deosebit de vizita ce va face regelui Portugaliei, el se va întîlni cu Loubet la Nița, cu regele Italiei la Genova și cu regele Spaniei la Cadix. Regele Eduard va fi primit pretutindeni cu o mare pompă și se vor face reviste navale în onoarea sa. Regele Eduard se va duce și la Malta unde se fac mari pregătiri pentru primirea lui. Această călătorie are o mare importanță politică. Șefii de stat, cari vor fi vizitați de regele Eduard, îi vor însoți vizita la Londra. O deosebită importanță are reapropierea franco-angleză.

O cerere a Austriei cătră Turcia. Se telegrafiază din Constantinopol, că ambasadorul austriac, baronul de Calice, a cerut Porții îndepărtarea lui Essad pașa dela Scutari (Albania) din cauza violențelor ce se comit contra catolicilor.

Sinuciderea generalului Macdonald. Din Paris se anunță că generalul englez Hector Macdonald, comandant-șef al trupelor din insula Ceylon (India) cu trecere prin Paris, s'a sinucis cu un glonț de revolver la hotelul „Regina”, unde descinsese.

Generalul venise la Londra în urma unor grave învinovății ce l'ese aduceau și acum se reîntorcea în Ceylon pentru a răspunde în fața consiliului, instituit de guvernatorul insulei, de învinuirile ridicate contra lui.

Vas de război submarin. Sâmbăta trecută bastimentul rusesc submarin „Espadori” în restimp de cinci minute s'a cufundat în mare, în largul mării, până la adâncime de 6 metri, în momentul când a zărit că se apropie o corabie franceză de transport, și s'a ridicat din apă numai în clipa când corabia franceză ajunsese în nemijlocita lui apropiere. Cei de pe corabie au fost trapați în mare grad, când au văzut că din adâncimile mării se ridică un monstru de bastiment. l'au salutată însă cu frenetice urale când comandantul le a strigat următoarele: „Dacă d-voastră ne-ați fi acum dușmani, tropedele mele v'ar fi făcut deja să sburați toți în văzduh.”

Președintele Roosevelt despre sinucideri. Președintele Statelor Unite D. Roosevelt, într'o scrisoare adresată unei doamne din înalta societate din Washington, cu privire la sinuciderile prea numeroase ce se comit în fiecare an în America, zice între altele:

„Un bărbat sau o femeie, care nu simte nici o bucurie de tot ce omul are mai scump pe lumea aceasta, de familie, de copii, pot să părăsească această viață și păstreze pentru ei simpatia cea mai adâncă, întocmai ca pentru un soldat, care cade pe câmpul de luptă, la începutul declarării de război.

„Un bărbat sau o femeie însă, care nu refuză căsătoria, cari au înima așa de rece încât nu cunosc ce l' pasiunea, un creier așa de slab și de strimț, încât nu poate încăpea dorința de a-ave copii, acest fel de oameni sunt cu adevărat omoritori neamului lor și ar trebui să fie luați ca modele îngrozitoare pentru celelalte popore sănătoase.

„O națiune, în care bărbații n'au destulă energie ca să înțeleze o vatră și să devie tată de copii, în care femeile nu sunt convinse că cea mai mare virtute pentru o femeie este să fie soție și mamă, o astfel de națiune este în drept să fie îngrijită de viitorul ei.”

Arderea unui castel. Castelul Duras, aparținând contelui Adhemar d'Oultremont și situat lângă S. Troud, în Limburgul belgian, a fost distrus de un incendiu.

De mai mult timp era locuit de un bancher bruxelian, Van den Eynde. Focul a luat naștere din al doilea etaj, și în câteva minute a luat o întindere considerabilă.

Imposibilitatea de a organiza repede un ajutor a permis incendiului de a se întinde și în caturile celelalte, înaintea soirii pompierilor din S. Troud, ale căror intervenții au salvat numai bogata bibliotecă precum și tablourile de mare preț. Pagubele se ridică la câteva sute de mii de lei, cari s'au acoperite de o societate de asigurare.

E foarte important a atrage atențiunea celor suferinzi de morburii reumatice asupra remediului alifia lui Zoltán, al cărui efect neîntrecut se dovedește prin nenumărate scrisori de recunoștință. D. e. dela col. Laticar, abatele Ioșif Zsenedovits, d. na Dr. Ioan Wégh, Dr. Rishnavszky, Gavril Fodor, baronesa Stravszky, contele Nyáry, contele Kékgvich, contele Aversperg etc. au dat expresiune mulțumiri lor pentru această alifă excelentă, care l'a vindecat de morburii reumatice învechite. O sticlă costă 2 cor. în farmacia lui B. Zoltán, Budapesta.

O dramă senzațională. Agenția „Paris-Nouvelles” primește știrea unei drame, care a cauzat o penibilă emoțiune în societatea berlineză.

O doamnă foarte cunoscută și fată sa în virstă de 18 ani au fost invitate la un bal foarte elegant la hotelul Kaiserhof.

În cursul searaei, mama văzu pe fata sa la brațul unui cavalier pe care nu l'cunoștea. La orele 3 dimineață tinăra fată dispăruse din bal. Mama plecă acasă cu nădejdea de a o găsi, dar' tinăra fată veni a doua zi la amezzi, și n'a voit să dea nici o explicație. Atunci mama îi spuse că ar fi fost mai bine dacă s'ar fi înecat în riul Sprea.

În urma acestor cuvinte tinăra fată a plecat de acasă, și după 36 ore, s'a găsit cadavru ei în riul Sprea.

Câteva ore mai târziu mama își sbura creierii cu un foc de revolver.

Toată lumea știe, că sămânța de năpă de nutreț a lui Mauthner dă recolta cea mai bună, că sămânța de legumă a lui Mauthner e cea mai bună și că sămânța de flori a lui Mauthner dă cele mai frumoase flori. Cu un cuvânt: Sămânțele lui Mauthner sunt cele mai bune, dau recolta cea mai abundentă și sunt uimitor de fefine.

Starea moștenitorului german. Din Cairo sosește știrea, că principele imperial al Germaniei a făcut Joi o preumblare câlare. Principele a mers ieri la Assuan, unde va rămâne trei zile.

Resunarea soțului îngelat. În Comlog (Bănaș) a prins țărânul A. Cadar pe ticoșoasa lui nevastă cu ibovnicul ei. Ajutat de fratele sau i-a desbrăcat pe amândoi, i-a legat laolaltă cu funii și i-a aruncat într-o groapă din fundul curții. La trei zile după asta au fost aflați. Nevasta înnebunise, dar nu murise nici unul din ei.

Care e podoba damelor? Un teint curat și înviorat! Acesta se poate câștiga cu siguranță dacă se folosește crema „Margit” a lui Földes. Atât în țară cât și în străinătate e recunoscut faptul, că crema „Margit”, preparată de farmacistul din Arad Földes, întrece celelalte mijloace de înfrumusețare a feței. Ea înviorază, înfrumusețește și întinereste fața în câteva zile. Delătură pistruiele, petele, sbârcurile și alte necurății de pe piele. Prețul 1 coroană. Se capătă la producător precum și în toate farmaciile. De contrafaceri se vă păziți!

De importanță pentru toate damele! În „Kaiser-Borax” damele află un mijloc chimic curat pentru îngrijirea corpului, pielei și a sănătății precum și un mijloc indispensabil în economia casii. „Kaiser-Borax” e prețios, fiind un mijloc excelent pentru înfrumusețarea tenului, ear din *considerații igienice* fiindcă s'a dovedit de o eficacitate rară la răniri, scâlzi calde, îngrijirea gurii, a dinților și a părului, precum și ca mijloc contra auzării picioarelor și desinfector. Nemărginită însă e folosirea sa în economia casei ca mijloc de curățare a obiectelor de argint, oglinzi, covore, haine, cu un ouvent a tuturor obiectelor din casă și bucatărie. La cumpărare se se ceară apriat *veritabilul* „Kaiser-Borax” în cartonaș roșu și se nu se mulțumească cumpărătorul cu „Borax” desfacut, care se vinde des în locul veritabilului „Kaiser-Borax”. Acesta e o specialitate a firmei Heinrich Mack în Ulm a. D. în Austro-Ungaria se vinde prin firma Gottlieb Voith, Viena, III/1. La fiecare carton se află alăturată o linguriță, precum și o îndrumare detaliată, care cuprinde multe noțiuni prețioase referitoare la multipla întrebuințare a acestui „Kaiser-Borax”. Wera de Landeck.

Parfumeria Meltzer. Atragem atențiunea om. public asupra inseratului de pe pag. a 4-a a ziarului nostru și recomandăm firma Gustav Meltzer, ca una din cele mai bune, care „și-a câștigat încrederea deplină a publicului.

Știri economice, comerț, jurid., industr.

Mandatele postale. În sensul regulamentelor de poștă, în rubrica banilor, la asemenea locul rămas gol după inducerea sumei, trebuie umplut cu trăsături de condei. Cu toate aceste atât oficiile, cari primesc cât și celea care plătesc banii, de regulă nu țin cont de acest ordin și așa statul de multe-ori a suferit pagube. Ministrul de comerț a dat acum o severă îndrumare oficiilor postale, ca pe viitor să observe strict aceasta ordinațiune și îndeosebi oficiile, cari primesc asemenea, sunt îndrumate a respinge astfel de asemenea, pe cari trimițătorul banilor nu a tras peste locul rămas gol după introducerea sumei.

Tirgul de vite din Blaj se va ține în 1 și 2 Aprilie căl. nou

„Voileana”, cassă de economii, societate pe acțiuni în Voila (comit. Făgărașului). Sub firma aceasta este a se înființa o nouă bancă românească cu capital social până la cor. 60.000.— împărțit în acțiuni a cor. 100.—.

Valoarea diplomei învățărești. În ședința publică dela 15 Oct. 1902 sub Nr. 1639—1902, judecătoria administrativă (Közigazgatási bíróság) din Budapesta, a adus un conclud foarte interesant pentru învățători.

În un oraș au ales adecă de cassar pe un individ, care avea diploma de învățător. În contra acestei alegeri s'a făcut recurs la judecătoria administrativă, care în afaceri administrative avea să judece, ca for de a III. instanță. Aceasta a respins protestul. În motivare se spune, că în sensul §. 18 din Articul de lege dela 1868, pentru postul de cassar sunt calificați nu numai cei-ce au terminat gimnasiul sau școala reală și cei-ce au obținut diploma de învățător. De oare-ce, după ordinul Ministrului de finanțe Nr. 1889 din anul 1882 și al ministrului de culte și instrunțiune publică de sub Nr. 37.496—1882, — absolvarea cursurilor pedagogice este de a se considera cel puțin de aceeași valoare cu terminarea gimnasiului sau a școalei reale și cu depunerea examenului de maturitate.

ECONOMIE.

Plantare de pomi.

Ne luăm voe a vesti pe cei interesați, că Duminecă, 5 Aprilie n. c. vom planta în grădina fleoăru membru al reuniunii noastre cu locuința în *Foteldsa* câte un altoiu (măr pălul), dăruit de reuniune. Cu acest prilej membrii noștri au fost poțiji a-și întocmi de ou vreme câte o groapă de un metru largă și jum. metru adâncă cu adaosul, că pământul mai de-asupra, ca mai bun. s'el pună de o lăture, ear' cel scos din fundul groapei, ca mai sterp, de cealaltă lăture a groapei.

De oare-ce vor ține demonstrațiuni practice și asupra altor chestiuni din rasmul pomărului — invităm la această lucrare folositoare pe toți membrii reuniunii și cultivatorii de poame.

Sibiul, 28 Martie n. 1903.

Comitetul central al „Reuniunii române de sgriculură din comitatul Sibiului”.

Dem. Comşa,
președinte.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Tribuna Literară.

Musica bisericească.

În cele 3 secole primare ale creștinismului.

Musica în cultul creștin s'a introdus foarte de timpuriu. Evanghelistul Mateiu ne încredințează, că la Cina cea de taină, s'au cântat psalmi. Ceea-ce denotă, că musica a fost introdusă în cultul creștin, chiar de pe timpul Mântuitorului.

Sfinții apostoli imitând ceea-ce făcuse Mântuitorul la Cina cea de taină, au întrebuințat și ei musica, în săvîrșirea cultului dumnezeesc. Astfel ei, ori de câte ori se adunau ziua și noaptea în case particulare, unde își făceau rugăciunea către Dumnezeu, cântau imne de laudă; ear' cealaltă frați ascultau.

Adevărul acesta îl confirmă și apostolul Pavel, în epistolele sale către Efeseni și Coloseni, unde zice: Vorbind între voi în psalmi, imne și cântări duhovnicești, laudând și cântând în inimile voastre, Domnului.

Odată stabilit acest adevăr, putem să ne ocupăm de musica creștină, care are un rol atât de important, în săvîrșirea cultului dumnezeesc.

Cel dintău lucru, care trebuie să ne preocupe, este a se ști, ce fel de melodii a fost în uz, la săvîrșirea cultului divin, pe timpul Mântuitorului și al apostolilor sei.

Se știe, că prima sămânță a creștinismului fiind aruncată în Ierusalim, și cea dintău biserică creștină fiind formată de creștinii născuți Iudei, de bună seamă, că melodia psalmilor din vechiul testament a predominat în biserică primitivă; astfel încât putem afirma, că până la dăcămarea Ierusalimului, în anul 70 după Christos, în biserică creștină, nu putea să fie altă melodie, decât cea iudaică.

Deși musica vocală a Iudeilor era strîns unită cu cea instrumentală, totuși nicăiri nu găsim urme, că în biserică primitivă creștină, s'ar fi întrebuințat musica instrumentală; căci melodia psalmilor și a imnelor, deși era de origine iudaică totușiera a omădată cu spiritul prinopiilor creștine, care a susținut: că este mult mai bine, să laudăm pe Dumnezeu cu vocea, ca cel mai frumos și mai neasemenat „dar”, cu care creatorul a împodobit pe om; decât s'el aducem laude prin instrumente făcute de mâni omenești.

După-ce creștinismul a eșit din cuprinsul Palestinei și s'a răspândit și la alte popoare din Asia-mică și Europa-răsăriteană, în care părți elementul grec era foarte mult răspândit, musica cultului creștin, n'a putut să fie alta, decât cea elenă, în genul în care se afla ea pe acele timpuri. Despre aceasta, ne încredințează metropolitul Constantin Valiadis din Mitilene, care afirmă, că în bisericile creștine, care s'au înființat în Eada și prin împrejurimi, s'a conservat pentru cultul divin, musica națională a vechilor Greci.

Ear' după ce Iudeii fură imprăgiați și veniți în contact cu Grecii, au imprumutat dela aceștia, nu numai limba dar' și musica lor.

Probă despre aceasta este faptul, că pe timpul lui Ptolomei din Alexandria (285—247 a. Chr.), Evreii din Alexandria, ne mai înțelegând biblia în limba lor, au fost nevoiți, după cerințele sinagoge și îndemnul regelui, să o traducă în

limba greacă; numind această traducțiune: Septuaginta sau Versiunea Alexandrină după numărul celor 70 de bărbați iudei, cari s'au ocupat cu traducerea ei, în Alexandria din Egipt.

Prin urmare, dacă Iudeii au fost nevoiți, nu numai să imprumute limba greacă, dar' să tipărească chiar și biblia în această limbă, nu mai rămâne îndoială, că ei au adoptat pentru cultul divin, și musica elenă.

Acum vine întrebarea: ce fel de cântare întrebuințau creștinii în biserică în cele trei secole primare ale creștinismului?

În această privință, doi părinți bisericesti, Tertulian (220) și sfântul Ioan gură de aur (407) ne încredințează, că în cele trei secole primare ale creștinismului, la serviciul divin, cântau toți creștinii, bărbați și femei, bătrâni și tineri ori psalmi din sfânta scriptură, sau imne făcute de creștini, din propria lor reflecțiune religioasă, într-o singură melodie.

Așadar' pe temeiul mărturiilor acestor părinți bisericesti, putem afirma că cântarea bisericească în cele III secole primare ale creștinismului era simplă sau unisonă și consta numai în ridarea vocii la începutul versului: cam cum se cântă astăzi în biserică noastră evanghelia și apostolul.

După ce creștinii au început a se înmulți și scăpă de persecuțiuni, au căutat ca să facă serviciul divin mai pompos. Pentru aceasta ei desparțiră pe cei ce cântau, în două cete sau coruri, cântând alternativ, adică, când un cor isprăve cântarea, celalalt începea: de unde se dăte acestui fel de cântare, numirea de cântare antifonică. Aceasta se păstrează până azi în biserică creștină ortodoxă de răsărit.

Cântarea antifonică s'a introdus pentru prima oară în bisericile din Constantinopol și Antiohia, de doi călugări din secolul al IV-lea, anume Florian și Diodor.

Sfântul Vasile-cel-Mare (379) voină a introduce cântarea antifonică în biserică din Neo-Cesarea, al cărei episcop era, creștinii se opuseră, pretextând că o astfel de cântare nu o pot tolera în biserică lor, pentru că n'au primit-o dela sfântul Grigorie, făcătorul de minuni (270); ceea-ce făcu pe Vasile-cel-Mare să explice, printr-o epistolă adresată Neo-cesarienilor că, cântarea antifonică, introdusă din ordinul seu în biserică din Neo-Cesarea, a fost de mult introdusă și în alte biserici.

Din cele spuse până aci, se vede că biserică creștină în cele III secole primare, a întrebuințat la început musica iudaică; ear' după ce creștinismul s'a răspândit prin Asia-mică și Europa de răsărit, s'a introdus atît în cultul creștin cât și în cel iudaic, musica elenă.

Nifon Ploceanu,
vicar al sf. mitropolii a Ungro-Vlachiei.

Din înțelepciunea talmudului.

— Maxime morale. —

Pentru Linschen.

Nici un om nu păcătuiește dacă spiritul prostiei nu a intrat în el.

Cine a păcătuit de două-ori nu mai crede păcatul păcat.

Gândul păcătos e mai rău ca fapta păcătoasă.

Omul se ocolească ispită.

Nu poarecele este hoțul ca gaura.

Un păcat cu jîntă bună e mai folositor decât o faptă bună cu jîntă proastă.

Înima și ochii sînt samsarii păcatorilor.

Nu te încrede în tine până ce mori.

Trei lucruri s'el înainte spre a nu păcătu: origina ta joasă, deplozebiul tău sfîrșit și judecata de veci.

Două lucruri urește Dumnezeu: a vorbi altoeva decât ce gîndești și a pute să dai mărturie înaintea judecății spre a scăpa un nevinovat și nu dai.

Patru lucruri nu poate spiritul să cuprindă: un sărac fudul, un bogat sgăroit, un bătrîn neruginat și un funcționar grandoman (De oare-ce el e tot servitorul altora).

De patru lucruri Dumnezeu se lăpădă: de batjocoritori, de mincinoși, de lingușitori și de calomnatori.

Unui păcătos pocăit n'ai dreptul să-i reamîntești rugina vreme trecută.

Inclinația înspre rău este întău subțire ca firul de tort; în oured se face groasă ca funia de corabie.

Cu cât mai mare omul, cu atît mai mare vișul.

Învățătura e arma împotriva vișului.

Gătește-te singur înainte de-a găti pe alții.

În întău bărna dintre dinți tăi și atunci grăiește aproapei tău: scoate-ți țandăra din ochi.

Toate slăbiciunile le vede omul, numai pe ale sale nu.

Cine-i înțelept? Cine învață dela ori-cine.

Cine-i puternic? Cine se înfrinează singur.

Cine-i bogat? Cine se mulțumește cu ce are.

Cine-i onorabil? Cine onorează pe alții.

Prostul nu se sfiește de păcate.

Ignorantul nu poate fi pios. Ruginosul nu poate să învețe.

Mănosul nu poate să predice.

Cine face mult negoț nu se înțelepțește.

Multă carne — mulți viermi.

Multe moșii — multe griji.

Multe femei — multe amăgiri.

Multe slujitoare — multă depravare.

Mulți slujitori — multă hoție.

Multă gîlîntă — multă vieță.

Multă învățătură — multă înțelepciune.

Multe sfaturi — multe cunoștințe.

Multă dreptate — multă pace.

Nu îngrijeso eu de mine. Cine va îngriji dar'?

Sînt singur: Ce sînt?

Dacă nu acum: Cînd dar'?

Culese de Iuliu Dragomirescu.

Anul 1848

in

Principatele Române.

(Urmare).

Sorisoarea lui Suleiman Pașa către Administratorul de Vlaça.

(Monitorul Român. Nr. 7. 1848. 23. VII.)

1848, Iulie 18.

Sorisoarea Escolenței Sale Suleiman Pașa dela Ruscioi, adresată către dl. Administrator as Giurgiu.

Domnule!

Potrivit instrucțiilor mele mă grăbesc astăzi de a vă înștiința că am hotărât a trece mîne la Giurgiu cu oștirile imperiale, nu cu ouget vrăjmășesc ce „și-ar pute cineva închipui, ci numai în unicul scop de a protege anticolele drepturi și instituții ale țării și de a restabili într'însa ordinea legală.

Ființa de față a unei puteri de rezervă la Galați vă va slui de exemplu spre a vă asigura fără nici o îndoială despre bunele ougetări ale Guvernului M. Sale Sultanului, Augustul nostru Suveran, către aceste țări.

Spre a mai da încă o probă sinceră despre aceasta, am crezut de a mea datorie a observa cu sumpătate și a implini formalitățile primite ale regulamentului sanitar, care asemenea este una din anticolele instituții ale Principatului, recunoscute de Guvernul imperial.

Te rog dar', Domnule, a ne trimite însuși de astăzi un număr îndestul de gvardieni de carantină și a agrada (primi voles) încredințarea consideratei mele.

Suleiman Pașa.

Traducție fidelă, I. Eliade.

Adresa Nr. 1 a Comisarului de Dolj C. Burileanu către Guvernul provisoriu al Țării Românești.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. Nr. 296).

1848, Iulie 18.

Dreptate, Frație.

Onoratalui guvern provisoriu.

Tot orașul Craiova este foarte turburat; mai toți locuitorii, unii sînt ouprinși de frică și alții „și-au părăsit orașul, din pricină că toți funcționarii administrației sînt foarte slabi în funcțiile ce ocupă și gvardia, care ar fi de mare trebuință, se alcătuiește dintr'un mic număr de oameni. Administratorul Filișanu este iubit de toată obștea și toți îl vor de administrator; el însă acum voește a-și da dimisia, zicînd că de căiră un Petru Romanescu se vede prea joslorat, căci acest Romanescu n'a voit ca de căiră dumnealui, ca un administrator, să se strîngă toată obștea și să ese a întîmpina pe dl. General Magheru la venirea diu din Caracal, ci el însuși a început să aduce numai Țigani, pe alții bătîndu-i, pe alți luîndu-i cu de-a sîla din casele stăpînilor lor, și voia ca numai cu dinții să preîntîmpine venirea dl. Magheru, și această faptă a dlui Romanescu pe toți la înfocoat, pentru că Țigani, zice dl. Administrator și alți boeri, basați pe propoziile Romanescului, cum că voi astăzi sînteți liberi,

nu mai stați în curțile aristocraților, el lasă că supunere n'au mai arătat către proprietari, dar' zice că s'ar fi laudat Țiganii c'o să dea foc.

Însă unii cari s'au cunoscut credincioși Constituției, zic că domnul Romanescu nu s'ar fi încrezut în alt cineva ca în Țigani, și că această a sa întreprindere a fost ca să preîntîmpine un alt complot aristocratic ce-l pregătiau uritorii de bine pentru venirea dlui Magheru, în care complot erau mulți boeri, cari juraseră c'o să umple cu paie pe domnul Magheru. Cu toate acestea noi am văzut că o frică mare predomină asupra tuturor, cari se cunoșteau bătăi de ouget, dar' nici o țevatură nu s'a făcut și Romanescu, împreună cu Țiganii și cu vre-o cățiva din tineri și neguștiori, a mers la Episcopie unde, după-ce s'a săvîrșit sf. eșefanie, au făcut și jurămîntul. Prin urmare dar' la cele-ce am văzut cu ochii ei apar pe dl. Romanescu și zic că el e al Constituției; dar' pe cînd toți boerii ne cereau ajutor că sînt în pericol, atît ei cât și neguștiorii, de a li-se arde casele de căiră Țigani, și mai ou seamă că tocmal atunci eu nu vedeam oca mai mică îngrijire de către funcționari să facă liniște și să împace duhurile cele turburate, am mers mai întău la polițai și întrebându-i ce e pricina, mi-a răspuns că totdeauna a fost fidel guvernului și totdeauna a volt fericiea publică, însă acum dl. Romanescu, fără vre-o poruncă prin care ar fi înputernicit de cineva, a venit la dînsul și prin ajutorul miliției i-a ridicat toate ajutoarele, prin care ar fi putut aduce liniștea orașului. Asemenea și dl. administrator „mi-a zis că d., dacă vede că un om fără încredere obștii adecă Romanescu, numai prin ajutorul Țiganilor „și a înșușit un drept ce socotește că nici guvernul nu „i-l'ar fi încredințat, d. nu mai are ouaj ca să facă liniște, pentru-că atunci zice, că ar căde în prepus de opozant guvernului, socotind că Romanescu va avea vre-o deosebită poruncă de care se îndoește pentru-că, ori-cum, dumnealui ca unul administrator trebuie să „i-se facă cunoscută o asemenea înputernicire arbitrală. Așa dar' la acestea eu nu mă amestec, ci las pe Romanescu în judecata guvernului, pentru-că în adevăr unii vorbesc bine de dînsul, alții în nr. mai mare din contră.

În acel amestec noaptea pe pod am găsit și alăturata hârtie, în care spune păcatele a vre-o cățiva și totodată li amenință că o să le spargă casele. Aceștia earăși ne-au cerut ajutor ca ou ori-ce mijloc să „i apărăm, că poate Romanescu o să „i jefulască și tot pentru dînsul reclamă, căindu-se și el că au căzut în astfel de neîncredulitate.

Cât pentru d-nul general Magheru, astăzi la 18 „i-a primit foarte bine dl. administrator împreună ou toată preoțimea, dar' cam păzit de către credincioșii dreptății, căoi după-cum zic mai sus, ne temeam de a nu se implini ticăloșul jurămînt al aristocraților de a „i umpli ou paie. Sosirea „i însă a fost cu liniște și dela Dumnezeu se află sănătate. Aceste dar' nu lipsesc ale face cunoscute onoratalui guvern, totodată a mă ruga, ca în puțină vreme să se la măsuri spre liniștea Craiovei, pentru-că nici noi nu ne putem implini misiunea, din pricină că această frică poate să ou răspîndească înșei funcționarii de acum printre țărani și atunci e rău pentru noi; ou toate că chiar de aci din Craiova puteam să ou pășim cât de bună, după-cum unii din boeri își urziseră complot, dacă dl. Petru Romanescu nu aduna Țigani ca să bage în toți frica moșii.

Salutare.

Costache Burileanu,
comisar de Dolj în plășile Ocolul, Jîl-de-sus și Amaradia.

(Rezoluție) Dl. ministru din lăuntru le va lua în băgare de seamă.
(Va urma).

Sosiți în Sibiul.

La 28 Martie n. 1903.

Hotel „Imperial Romanilor”: Dr. Rosman, Făgăraș; Pop, Zilah; Schlandt, Căneni; Orașoveanu, și fiica, Babja; Ilasievici, Szölösy, Dr. Iekel, Brașov; Würth, Ploek, Schwarz, Szilard, Koppich, Huszar, Osövek, Schloss, Klein, Budapest; Gans, Gerö, Götzl, Friedmann, Schmitz, Schlaff, Elfer, Viena; Winkler, Aiud; Reglus, Cînj; Seraphin, Berndorf.

Hotel „Meltzer”: Boneu, Brașov; Nagy, Făgăraș; Hamner, Mediaș; Dumitrescu, Tikusel; Sica, Drajău.

Hotel „Mihailu”: Müller, Brașov.

Redactor responsabil: Ioan E. Prodan.
Proprietar: „Tipografia”, societate pe acțiuni.

Nr. 1809—1903

145 1—1

Publicațiune de concurs.

Devenind vacant prin abdicare postul de notar comunal în comuna mare Acliu, prețur Seliște, comitatul Sibiu pentru îndeplinirea lui public concurs.

Provoc pe toți aceia, cari doresc a concura, să-și înainteze cererile lor instruite în mod recerut, cu documente despre calificația legală și despre cunoașterea deplină a limbii române, ca limbă protocolară a comunei, în vorbă și scris, până în 29 Aprilie 1903 c. n. la 5 ore p. m.

Cu postul de notar sunt legate următoarele emolumente:

1. Salar fundamental 800 cor
2. Cuartir corespunzător în natură, în casa comunală, împreună cu edificiile laterale recerute și cu grădina de legumi și de pomi
3. Paușal de călătorie 160 cor.
4. Pentru lucrările private taxele fixate în statut.
5. Ca matriculant de stat, onorar 200 cor.

Seliște, în 26 Martie 1903.

Primpretorul cercual

Draghitz.

„Cassa de păstrare în Mercurea“

societate pe acții,

acoardă

împrumuturi ipotecare

dela suma de **5000 cor.** în sus cu **7% interese**, fără a reflecta la proviziune, la spesele de manipulare și de scris.

58 8—12

Mercurea, la 1 Ianuarie 1903.

Direcțiunea.

Salon de dame

pentru

spălarea capului.

Regine Engber,

parfumerie și salon de frizat

pentru dame,

Sibiu, strada Cisnădiei 43.

Cereți

lista de prețuri cu multe ilustrațiuni despre

artici de igienă 140 2—26

gratis și franco.

Etablissement pentru artici de igienă

Wien, I., Rotherthurmstr. 16

Hermann Schwarzmantel.

Epilepsie.

Cine suferă de epilepsie, cărei și alte morbură de nervi se ceară o broșură referitoare la aceste.

Se trimite gratuit și francat prin

Schwanen-Apotheke,

Frankfurt a. M. 627—52

1000 pomi de vînzare.

La școala agricolă comitatensă din Sibiu, Tîrgul vitelor nr. 10, se află de vînzare 1000 pomi altoiți, 1/2—2 m. înalți, sănătoși și înzestrați cu puternice rădăcini, aparținînd la soiul păl, parmen auriu și Astrachan.

Prețul pentru 100 bucăți este de 40, 60 și 80 coroane. 141 8—3

Aflându-ne în postul mare și în repajma sfîntelor sîrbători ale Paștilor îmi iau voie a atrage atențiunea onoratorilor oficii bisericesti, a dîlor preoți și a privaților asupra celor mai bune

luminări de biserică

făcute din **osară curată, compusă și din stearină.** 121 7—

Toate felurile de luminări se află albe sau colorate. Lungimea, grosimea sau greutatea se potrivește după dorință.

Împachetarea fiind îngrijită luminările sosesc nestricate la destinație.

Posed nenumărate scrisori de recunoștință pentru serviciu cinstit și solid.

Cumpăr ceară de albina curată în tot timpul, plătiind prețurile cele mai bune.

Gustav Meltzer,

fabrică de săpun și luminări, lucrări cu ceară și parfumerie, în Sibiu.

Fondată la 1848.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de primăvară

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaqueto, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardi-siuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 129 6

Bărbaților tineri și bătrâni

se recomandă scrierea apărută de curînd în ediție nouă și înmulțită a consilierului med. Dr. Müller asupra 23 24—52

Sistemului nervos

și

sexual zdruncinat

cum și asupra tămăduirii aceluia.

Se trimite în cuvertă după primirea prețului de 1 cor. 20 bani în marce postale.

Curt Röber, Braunschweig.

500 florini

plătesc celui — ce ar

mai căpeta vre-odată

durere de dinți ori îi va miroși gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebt). Erezii A. Bartilla (E. Winkler), Viena 19/1. Sommergasse 1. — Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimite 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco; în Sibiu: la farmacia „Vultur“ a lui C. Müller (Piața-mare), farmacia Molnar (strada Cisnădiei nr. 59). Sebeșul-săseș: Farmacia Lederhiller. 26 6—

Fondat la anul 1863.

Primul, cel mai mare și mai bogat deposit de monumente al lui

IOSIF ROUBISCHEK sen., petrar,

Piața gării nr. 4.

Recomandă p. t. public depositul seu foarte bine asortat cu

cruci de peatră, petri pentru morminte și monumente din peatră nășipoasă,

diferite soiuri de marmoră, granit de Silesia, Bohemia și Suedia, syenit, andesyt granit, Labrador etc., — cari se vînd toate cu

prețuri foarte reduse, fiind depositul prea înăoaroat și aflându-mă

și eu în vîrstă înaintată.

Gravarea inscripțiunilor se execută frumos și foarte ieftin.

Lucruri de petrar din material tare și bun cu prețuri de tot moderate.

Schite cu indicarea prețului se trimit gratis și franco.

Solicitând binevoitoarele comande semnez

cu distinsă stimă

Iosif Roubischek sen.

Ludwig Kállai, BUDAPEST, VI., Fabrikgasse 50,

espedează pe lângă garanție completă

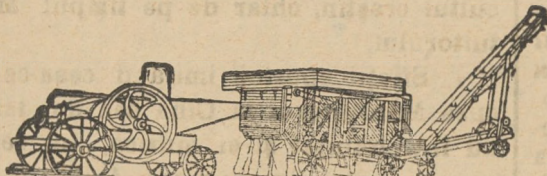
motori de benzină și electrice,

pentru garnituri de îmblătit locomobili de benzină

cu ciur dublu și desfăcător de trifoiu. 70 5—6

Cea mai mare garanție pentru

îmblătire escelentă!

Cea mai bună și mai ieftină garnitură de îmblătit cu motor din timpul nostru

Cea mai ușoară minare, siguranță deplină, prestațiunea cea mai mare.

Acești motori sînt scutiți de concesiune și pot fi minati de ori-cine fără mașinist și se pot așeza chiar și între case acoperite cu paie.

Cea mai mare garanție pentru umblat minunat de ușor. Pentru mînat sînt de ajuns 2—3 cal. — Mai mult de 60 de premii prime, medaile de aur și argint.

Conform atestatelor, ce ne-au sosit, motorii de benzină pentru îmblătit, procurați dela firma sus amintită, lucră în număr foarte mare cu cel mai strălucit succes.

Cea mai ieftină și mai bună putere de minat la mașini de îmblătit și la mori. Spesele zilnice la un locomotiv de benzină de 6 cai putere pentru o garnitură de îmblătit sînt numai 3—4 coroane.

Inore singură esistență!

Ventil de siguranță și controlă!

Locomobili de benzină cu mașini patentate de îmblătit și ciuruit se pot vede totdeauna puse în lucru în Fabrikgasse nr. 50.

Avînd interes de a lăți acești motori fac

schimb cu mașini de vapor și mașini de

îmblătit cu cai (Göpel) cari au fost deja

folosite.

Prețuri ieftine în rate.

Listă de prețuri gratis.

Garnituri de îmblătit „Wichterle“

cu aparat de ciuruit dublu, göpel așezat pe

globurile, patentate și dovedite de foarte

bune, cu curent de vînt dublu și cu desfă-

cător de trifoiu escelent, lucrînd ales, pre-

cum și garnituri de îmblătit cu vapor cu

cele mai mari prestațiuni.

Kaiser-Borax

borax chimic curat

pentru îngrijirea corpului, a pielii și a sănătății.

Boraxul „Kaiser“, folosindu-se continuu la spălat, face pielea fină și moale, răcoare atît în baia caldă cît și în cea rece și împiedcă ori-ce mîlpsire de boale, delatură sigur asudatul la picioare și altfel de aburări puturoase, e un escelent mijloc pentru rîni, la îngrijirea gurii, a dinților și a rînelor. Foarte bune servicii face acest borax la curățirea obiectelor în gospodărie. Boraxul „Kaiser“ e veritabil numai în cutii roșii cu marca de apărare de alături, cari se pot cumpăra pretutindeni cu prețul de 15, 30 și 75 bani. Instrucțiune pentru folosirea lui se află în fiecare cutie.

Borax „Kaiser“ parfumat în cartoane fine à cor. 1 — și 50 bani. — Săpun „Kaiser-Borax“ 1 buc. 80 bani. — Săpun „Tola“ 1 buc. cor. —40. — Prav de dinți „Kaiser-Borax“ à 80 bani.

Unicul producător: Gottlieb Voith, Wien, III/1.

Din editura „Tipografeii“, soc. pe acții în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —30
Art. de lege XXI. și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	—50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	—80
Alușiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpătare“	1.—
Brote Eugen, Tîneres vitelor	—24
Trifoiu	—30
Costan T., Aur, novelă	—40
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata	—32
E. ers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.00
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	1.60
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	—20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	—40
Reprive din Paradoxe sociologice	—40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII din 1886)	—10
Rusuș-Sirianu I., Moara din vale, 8 povești	1.40
Sintion T., Păcate Domnești, novelă orig.	—60
Simu R., Monografia comunei Orlat	—50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor și peste tot cînsătorilor, se dă rabatul coventi.

Se află de vînzare în librăria W. Kraft în Sibiu.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

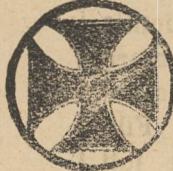
Patent nr. 86967.

136 4—

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret!

vindecă și înviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă boale

da împrejurării că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sîngelui, anemie, amețeli, tîuturi de ureche, bătaie de inimă, sgîrciuri de inimă, asma, auzul greu, sgîrciuri de stomac, lipsa poftei de mîncare, răceală la mîni și picioare, reuma podagră ischias, udul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurșe din toate părțile lumii cari prefusec cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca l-se retrimită banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat sîdarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ de care-ce „Claus-Volta“ atît în Germania cît și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe cînd aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă îndecesebi

Prețul aparatului mare e Cor. 6.—

Prețul aparatului mic e Cor. 4.—

folosibil la morbură cari nu sînt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vînzare pentru țeară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

V., strada Vădăș 42/III. colțul strada Kálmán.

PAGLIANO-SYRUP

PURGATIV PENTRU SÂNGE.

preparat dela anul 1888

de prof. Girolamo Pagliano,

Florența, via Pandolfini (Italia).

185 4—26

Deposit pentru espedare: Farmacia Brachetti, Ala. Tirolul de sud

Pentru tipar responsabil Iosif Marshall.